

D'Regierung stoung, Här President, déi lescht sechs Méint der Chamber ëmmer zur Verfügung. Mir hunn e Méindeg e Regierungsrôt. E Méindeg wäert d'Gesondheitsministesch och de Point maachen iwwert d'Analys, déi gemaach gëtt. Dir hutt jo de Rapport vun der Taskforce och kritt. Dee gëtt dëse Weekend, haut a muer, och an der Santé analyséiert. De Groupe interministériel wäert och tagen. An ech hu fir e Méindeg de Moien e Regierungsrôt aberuff. E Méindeg de Moien, wann do d'Decisioun geholl géife ginn, Här President, an ech kann lech haut beim beschte Wëllen net soen, wéi eng definitiv Decisioun geholl ginn ... An ech wëll keng Spekulationen. Duerfir sinn déi Aschnëtter och ze grav, fir lichterfankeg hei ze soen: „Et geet esou oder et geet esou“, a fir de Leit au contraire nach Angscht ze maachen, andeem ee seet: „Et ass vläicht dat do“, mee et muss dat dote vläicht net sinn. Duerfir wëilt ech dat wierklech evitéieren.

An ech engagéiere mech dann, wann e Méindeg de Moien, Här President, de Regierungsrôt och fäerdeg ass, dann an d'Conférence des Présidents a virun de Bureau ze komme fir lech, wann nei Mesuren néideg sinn no där Analys, déi, wéi gesot, dëse Weekend vun der Santé gemaach gëtt. An ech mengen, et soll een deene Leit, déi awer och den Dossier am meeschten traitéiert hunn déi lescht sechs Méint, déi Zäit loos- sen, fir eng Analys kënnen ze maachen. Da wäert ech och mat der Gesondheitsministesch e Méindeg an der Mëttegstonn - oder soubal de Regierungsrôt fäerdeg ass - bei lech kommen.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools dem Premier- a Staatsminister Xavier Bettel. Dëse Punkt ass domat ofgeschloss. Als éischte Punkt ... Madamm Hansen, ech wëll lech drop opmierksam maachen, datt d'Parole après ministre an der Prozedur vun de Question urgente net virgesinn ass.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Här President!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Dir verwiesselt dat ëmmer mat der Prozedur vun der Question élargie. Do ass et méiglech an hei ass et net méiglech.

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Ech weess dat, Här President. Mee ech wëll gär eng Motioun deposéieren.

(*Hilarité*)

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Dat dierft Der natierlech.

4. Dépôt d'une motion par Mme Martine Hansen

D'Madamm Hansen kritt d'Wuert, fir eng Motioun ze deposéieren.

Exposé

■ **Mme Martine Hansen (CSV), auteure.** - Merci, Här President. Vu datt ech nämlech elo nach ëmmer net weess an d'Leit dobausse mengen ech och nach ëmmer net wëssen, wat geplangt ass an an Ofhängegkeet vu wat datt eppes geplangt ass oder net geplangt ass, wëll ech hei nach eng kéier zum Ausdrock bréngen, datt mir et als CSV wierklech net verantwortungsvoll fannen, datt elo, dëse Sonndeg, nach ëmmer verkafsope Sonndeger zougelooss sinn an datt där och nach ëmmer, esou wéi d'Gesetz et elo virgesäit, am Januar bei de Solden zougelooss sinn.

Wéi gesot, déi Motioun kënne mer net méi nach eng kéier erabrénge. Déi ass vun der Majoritéit refuséiert ginn. Dat ass elo d'Verantwortung dann eebe vun der Majoritéit, datt dat nach ëmmer esou ass.

Eng ganz Partie vun eis oder och Leit, déi Der kennt, déi ware vläicht gëschter an der Stad, gëschter Owend. Eng Partie vun eis oder déi meescht vun eis sinn en Donneschdeg, wéi mer hei Pleniëre haten, an de Parking gaangen. Do ass een u sech laanscht eng Rei vu Leit gaangen. Et war Chrëschtmaart, mee ouni Buden, well d'Gesetz, esou wéi et elo ass, et virgesäit, datt ee säi Glüwäin, deen ee jo ka kafen, och kann dobaussen drénken, a wann een drénkt, brauch ee jo keng Mask unzédinn, well och déi Motioun, déi mer hei deposéiert haten, ass net ugehoill gi vun der Majoritéit.

An duerfir fuerdere mer wierklech, datt esou eng Mass vu Leit, déi beienee sinn, déi Alkohol drénken dobaussen elo an dëser Zäit, datt dat net méi soll zougelooss ginn. A vu datt mer jo net wëssen, wat d'Regierung wëlles huet, fuerdere mer se alt elo schonn op, fir datt se dat esou séier wéi méiglech decidéiert, datt den Alkoholkonsum op der Voie publique verbueden ass.

Ech soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

Motion

La Chambre des Députés,

- *considérant que la consommation de boissons alcoolisées sur la voie publique favorise des activités sans respect des gestes barrières ;*

- *considérant que les moyens des forces de l'ordre pour y remédier sont très limités ;*

- *constatant que les appels politiques non contrainants ne conduisent pas au but visé ;*

- *convaincue que des mesures nouvelles s'imposent face à la gravité actuelle de la crise sanitaire,*

invite le Gouvernement

- *à interdire la consommation de boissons alcoolisées sur la voie publique jusqu'au 15 janvier 2021 inclus (durée des mesures COVID-19 du Projet de loi N° 7733).*

(s.) *Martine Hansen, Léon Gloden, Laurent Mosar, Gilles Roth, Marc Spautz, Claude Wiseler.*

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hansen. Merci.

Als éischte Punkt vun eisem Ordre du jour vun haut de Moien ...

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Här President.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Den Här Premierminister wëllt direkt op d'Motioun reagéieren.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Jo, wéi gesot, wéini kënnst déi zum Vott?

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Haut.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Dat heescht, d'Madamm Tanson kann dann duerno Stellung derzou huelen. Ass dat kee Problem?

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Et ass an der Rei. D'Majoritéitsdeputéierte kënnen och Stellung huelen.

(*Hilarité*)

■ **Une voix.** - Dat wäert ech och maachen.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Nee, fir d'Regierungspositioun dierfen ze soen.

■ **Une voix.** - Herno.

■ **M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État.** - Ech hat gemengt, de Vott wier direkt. Ech entschëllege mech, Här President. Ech hat gemengt de Vott wier direkt, dowéinst, a mir misste Positioun bezéien ...

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Mir wollten d'Motioun an aller Rou kucken. An da mengen ech, hu mer de ganze Moien awer nach Zäit, fir d'Motioun ze behandeln.

5. 6568B - Projet de loi sur le changement du nom et des prénoms et portant modification de la loi modifiée du 8 mars 2017 sur la nationalité luxembourgeoise

Kommt, mir komme léiwer direkt zum éischte Punkt vum Ordre du jour vun haut de Moien, dem Projet de loi 6568B, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert d'Nationalitéit. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An den honorabelen Här Charles Margue ass scho prett, fir eis de Rapport ze maachen. Här Margue, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

■ **M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur.** - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech presentéieren lech elo de mëndleche Rapport iwwert de Gesetzesprojet 6568B. Am schrëftleche Rapport gesitt Der op der éischter Säit, dass dëse Projet schonn zënter dem 25. Abrëll 2013 ënnerwee ass, deemools als 6568 deposéiert vum Minister François Biltgen. Et ass de Gesetzesprojet zur Filiatioun.

Am November 2014 gouf en eng éischte kéier an der Commission juridique virgestallt an am Dezember 2014 gouf d'Viviane Loschetter zum Rapporteur bestëmmt. Den 10. Dezember 2015 koum dann en éischten Avis vum Staatsrôt, wouranner gerode gëtt, all Dispositioun zum Changement vun den Nimm an de Virnimm an en eenzege legislativen Text zesummenzebréngen.

Duerch d'Amendements parlementaires vum 28. Juli 2017 sinn dann aus dem 6568 e 6568A- an e 6568B-Projet gemaach ginn. An haut schwätze mer iwwert de 6568B, deen Deel, wou et also ëm d'Dispositiounen geet, wou een d'Ännere vun den Nimm an de Virnimm ka maachen.

2018, de 6. Mäerz, huet de Staatsrôt en Avis complémentaire zu dësem Projet gemaach. Den Avis - erlaabt mer ze soen, léif Kolleeginnen a Kolleegen - vum Staatsrôt zum 6568A, dem eigentleche Filiatiounsgesetz, ass nach net do. Mir sollen e geschwë kreien. Ech wier frou, deen Avis ze hunn, fir dass mer esou schnell wéi méiglech kënnen op deem ganz wichtege Projet an eiser Kommissioun schaffen. D'Acteuren um Terrain an déi betrafte Leit froen no méi Rechtssécherheet.

Zréck elo zum 6568B. Den 11. September dëst Joer gouf de Gesetzesprojet vun der Regierung amendéiert an de 16. September huet d'Justizkommissioun den neie Rapporteur bestëmmt, an där Sitzung, an där d'Amendementer an den Avis complémentaire

analyséiert goufen. Mir hunn du schnell weidergeschafft. Den 22. Oktober huet d'Kommissioun eng Rei Amendements parlementaires ugehoill, an dat als Resultat vun ausféierlechen Diskussiounen vun de Regierungsamendementer, déi dann nach eng kéier kompletéiert gi sinn.

Den 20. November koum den zweeten Avis complémentaire vum Staatsrôt an de 27. November huet d'Justizkommissioun nawell nach e puer Amendements parlementaires adoptéiert, wouropshin de Staatsrôt schnell den 8. Dezember säin drëten Avis complémentaire ginn huet. An an der Sitzung vum 15. Dezember dës Woch gouf deen Avis gekuckt an de Rapport ugehoill.

Souwäit zum Werdegang. Mee et ass awer wichteg, och nach Folgendes ze soen, well esou einfach war et net, well 2017 ass nämlech och dat neit Nationalitéitsgesetz a Kraaft getratt an an deem Gesetz stinn och Transpositionsmodalitéite vun Nimm a Virnimm vun de Leit, wa se d'Lëtzebuerger Nationalitéit da kréien. Dëst war bis dohinner eng Matière, déi an engem separaten Text gereegelt war, dem 1989er-Gesetz iwwert d'« Transposition des noms et prénoms des personnes qui acquièrent ou recouvrent la nationalité luxembourgeoise ».

Mam neien Nationalitéitsgesetz gouf dësen Text abrogéiert an den Inhalt an ugepasster Form an d'Nationalitéitsgesetz vun 2017 integréiert. Fir duerno net an d'Situatioun ze kommen, d'Dispositioun iwwert d'Änneren an Transposéiere vun Nimm a Virnimm op zwee Texter verdeelt ze hunn, huet de Legislatateur - also d'Chamberskoordination mat der Regierung an am Aklang mat dem Rot vum Staatsrôt - decidéiert, d'Situatioun genotzt, fir op een eenzeg Text ze kommen, soudass d'Matière iwwersiichtlech a liesbar bleift. Folglech huele mer d'Dispositioun zu den Nimm a Virnimm aus dem Nationalitéitsgesetz eraus a verbanne se, zesumme mat den erausgetrennten Dispositiounen aus dem urspréngleche Filiatiounsgesetz, wéi gesot, zu engem eenzegem Text. Am neien Text geet dann och nëmme rieds vum „changement de nom“, vum Ofännere vum Nimm a Virnumm, an et gëtt net méi vun enger Transpositioun geschwat.

Wat steet dann elo an deem Text, no deem ganzen Hin an Hier oder Hickhack, wéi mer ewell soen?

Am Artikel 1: Den Text definéiert, wien eng Demande ka maachen, fir den Nimm ze änneren. Dir musst wëssen, dass den État civil gereegelt ass via Nationalgesetzzer vun der betraffener Persoun, dat steet am Artikel 3 Alinea 3 vum Code civil. D'Ännerung vum Nimm a Virnumm ass also mat eiser Gesetzgebung op d'Lëtzebuerger beschränkt a priori, mee et kënnen Derogatiounen gemaach ginn zu dësem Prinzip, déi virgesi sinn.

D'Auteure vum Amendement stellen och elo kloer, den Zougang zur Nimm- a Virnummännerung fir d'Ausländer net wëllen ze generaliséieren. International Verpflichtunge loosse dat nämlech och guer net zou. Do gëtt et nämlech d'Konventioun vun Istanbul vum 4. September 1958 zu dësem Theema, déi an hirem Artikel 2 Folgendes seet: « Chaque État contractant s'engage à ne pas accorder de changements de noms ou de prénoms aux ressortissants d'un autre État contractant, sauf s'ils sont également ses propres ressortissants. »

D'Regierung proposéiert d'Ännerung vum Nimm a Virnimm opzemaache fir Netlëtzebuerger, déi an enger prekärer Situatioun sinn. Hei geet et engersäits ëm staatelos Persounen an anerersäits ëm Mënschen, déi ënner internationaler Protektioun stinn, dat heescht Flüchtlingen an d'Bénéficiaires de la protection subsidiaire. Staatelos: D'Konventioun vun 1951 iwwert de Statut vum Refugié seet an hirem Artikel 12 Paragraf 1, dass de perséinleche Statut vun all Refugié gereegelt gëtt duerch d'Gesetz vum Land vu sengem Domicile oder, „à défaut de domicile“, via d'Gesetz vu sengem Residenzland. Fir déi unerkannte Refugié vum der national kompetenter Autoritéit ass d'Gesetz zum Domicile respektiv zur Residenz, an eisem Fall déi Lëtzebuerger Gesetzgebung, zoustänneg.

D'Artikelen 2 a 4 definéieren, wéi eng Changementer vum Nimm a Virnumm admissibel sinn, wa keng „circonstances exceptionnelles“ oder „raisons importantes“ virleien. Da musse mer och wëssen, dass de Familljennumm sech maximum aus zwee Dealer, deux composants, zesummesetzt. Dës Dispositiounen inspiréiere sech um Artikel 50 vum Nationalitéitsgesetz. Dat sinn esou Saache wéi zum Beispill d'Upassung vum Nimm, ganz oder deelweis, an dat ass interessant, „aux usages en vigueur“ zu Lëtzebuerg, dat heescht, dass een en Nimm méi ..., dass e besser kléngt oder méi kléngt wéi hei. Mir kommen, wa mer iwwert d'Integratioun schwätzen, kommen ech do nach eng kéier drop zréck.

D'Kierzen, d'Ewechhuele vun engem Deel vum Nimm Müller-Schmit gëtt zum Beispill just Schmit oder gëtt just Müller. D'Emdréien oder d'Ännerung vun der Reiefolleg vun engem duebelen Nimm oder vun der Reiefolleg vun de Virnimm, wou natierlech ee Virnumm ëmmer muss behale ginn ... Beim Virnumm dann nach ..., et geet drëms, eng adminis-

trativ Praxis an d'Gesetz ze schreiwen, dass ee kann de Virnumm unhuelen, ënner anerem de Kandidat, ënnert deem en a sengem Alldag bekannt ass. Mir hunn esou e Kolleeg an der Justizkommissioun, wou dat géif zoutreffen.

Am Artikel 3 gëtt festgeluecht, wéi d'Nimm vun de mannerjärege Kanner duerch d'Ännerung vum Nimm vu béiden oder engem Elterendeel beaflosst ginn. Dat ass e weesentleche Punkt. Hei gouf den Text vum Artikel 51 vum Nationalitéitsgesetz iwwerholl, wou och drasteet, dass just den Nimm fir d'Kanner ka geännert ginn, dee se vun hiren Elteren duerch d'Gebuert hunn, also net, wann e „mariage recomposé“ oder e „Stot recomposé“ vun Elteren, dass dann en Nimm vum - wéi soll ech soen? - bäigeprafften Elterendeel kéint op d'Kand iwwergoen.

Am Artikel 5 gëtt da festgehalen, dass e Wiessel vum Nimm oder de Virnimm nëmme ka geneemegt ginn, wann den Demandeur aussergewéinlech Émstänn a wichteg Grënn virbrénge kann. Wat sinn dann esou méiglech Grënn? Zum Beispill wann een e lächerlechen Nimm oder Virnumm dréit, wann den Nimm oder de Virnumm eng „souffrance psychique“, wou e Psychiater dat dokumentéiert, beim Demandeur provozéiert oder, wat méi alichtend ass a méi direkt, wann een Elterendeel e Verbriecher ass mat engem héije Bekanntheetsgrad, wann Doppelstaatler zu Lëtzebuerg de selwechten Nimm, Virnumm behale wëlle wéi an hirem Pays d'origine.

De Justizminister huet eng „large marge d'appréciation“.

Här President, ech brauch nach zwou Minutten.

Virops wëll ech ënnersträichen: De Justizministère ass kompetent an all Requête ass un dee Ministère ze reechen. An dëser Requête ass et nieft den administrativen Informatiounen weesentlech, eng kloer Motivatioun ze formuléieren. E Refus op eng Demande gëtt et, wann den Dossier onkomplett ass oder d'Konditiounen net erfëllt sinn.

An elo wichteg, wat d'Kanner betrëfft: Ab zwielef Joer mussen d'Kanner averstane sinn. Also wa se nach mannerjereg sinn, awer méi wéi zwielef Joer hunn, da schwätze se mat.

D'Fro gouf opgeworf an der Kommissioun, ob e mannerjärege Kand ab zwielef Joer dann net ka selwer froen, den Nimm ze änneren. Mir hunn doriwwer laang diskutéiert a sinn och zu enger Léisung komm. Zum Beispill, wann d'Kand mëssshandelt gouf, mee seng Eltere sech net eens ginn, fir deem Kand sengem Wonsch nozekommen. An dësem Fall wäert et mat dësem Gesetz méiglech sinn, dass d'Kand de Familljerichter ka saiséieren, fir eleng eng Ännerung vum Nimm ze froen, och ouni den Accord vun den Elteren oder vu sengem Tuteur.

De Paragraf 4 preziséiert, dass déi betrafte Kanner sech och kënnen opposéiere géint eng Ännerung vum Nimm, Virnumm, dee vun den Elteren ugefrot ass, ganz einfach, andeems se refuséieren, d'Requête ze ënnerschréien.

Den Artikel 13 erméiglecht d'Annulatioun vun der Ännerung vum Nimm, Virnumm innerhalb vun dräi Joer, wa falsch Informatiounen am Dossier waren oder et Fraude oder Ënnerschlong vum wichtegen Informatiounen gouf. D'Gesetz gesäit awer och e Recours en réformation virum Verwaltungsgericht vir, deen am Artikel 10 gereegelt gëtt.

An eng weesentlech Vereinfachung: Et gëtt keng Publikatioun méi am Mémorial an d'Ännerung ass direkt effektiv, soubal de Minister d'Decisioun geholl huet. D'Prozedur läit jo elo integral beim Justizministère. Dee Ministère aktualiséiert dann och direkt d'Situatioun am RNPP, dem Registre national des personnes physiques, an et gëtt och keen Enregistrement an Timber méi ze bezuelen.

An den Artikelen 11 an 12 ass opgezielt, wien alles muss informéiert gi vum Justizministère: den Aussemistère, fir eng Notifikatioun am Ausland ze maachen, wann den Demandeur Netlëtzebuerger ass oder net just Lëtzebuerger ass, de Procureur d'État, den État civil, dat läit no, mee et ass wichteg, dass et gereegelt ass, fir eng Mentoun an de Gemengeregéster ze maachen do, wou den Demandeur wunnt, um Gebuertsakt an der Gemeng, wou den Demandeur gebuer ass, op de Gebuertsakte vum dem Demandeur senge Kanner respektiv do, wou hien als Partner, Conjoint steet.

Wéi gesot gëtt am Nationalitéitsgesetz gestrach, wat iwwert d'Transpositioun vun den Nimm stoung, a mat engem Verweis ersat op dat Gesetz, wat mer elo stëmmen. Esou ass dat am Artikel 18 virgesinn. An am Artikel 19 schreiw mer gewëssermooose Geschicht: Do schafe mer nämlech dat aus Napoleonszäiten ofgeännert Gesetz vum 11. Germinal vum Joer XI iwwert d'Nimm an d'Virnimm an d'Ännerung vun den Nimm of - dat war den 1. Abrëll 1803.

A schlussendlech trëtt dëst neit Gesetz den 1. Januar 2021 a Kraaft an all Prozeduren, déi och schonn amgaange sinn, wäerten da vum 1. Januar un hei dervunnet betraff sinn. Weider Detailer fannt Der a mengem schrëftleche Rapport.

Ech si wierklech frou, dass ech dëst Gesetz hei konnt elo de Moie virstellen. Et ass e Fortschrëtt an

der Saach. Munche Leit gött d'Liewe méi einfach gemaach a mir hunn eng Prozedur ageriicht, déi méi schnell a méi einfach ass an och ouni Onkäschte fir den Demandeur.

Ech ginn heimat den Accord vun der gréngeer Fraktioun a soen lech Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- An ech soen dem Här Rapporteur Charles Margue villmools Merci fir säi Rapport a ginn d'Wuert weider un den éischten ageschriwwene Riedner, déi honorabel Madamm Octavie Modert.

■ **Mme Octavie Modert (CSV).**- Nee, dat ass den Här Mosar.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- A, den Här Mosar!

■ **Mme Octavie Modert (CSV).**- Mir kënnen awer nach e „changement de nom“ séier maachen.

(*Hilarité*)

Discussion générale

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Ech hat gemellt kritt, d'Madamm Modert géif zu deem dote Projet de loi Stellung huelen. Mee da gi mer awer dann dem Här Mosar d'Wuert.

■ **M. Laurent Mosar (CSV).**- Merci, Här President. D'Madamm Modert hätt dat natierlech och exzellent gemaach, mee ech sollt dat awer eigentlech maachen. Ech wollt ufänke fir d'éischt mat engem Merci un de Rapporteur. Säi Rapport war laang, mee dat war noutwendeg, well et awer e ganz wichtegt Gesetz ass. An en huet eigentlech ganz gutt beschriwwen, wat un deem Gesetz do geännert gött a wat och haaptsächlech d'Wichtigkeet vun deem Gesetz ass. Mir wäerten natierlech dat Gesetz matstëmmen.

Ech kommen awer net derlaanscht, eng Remark ze maache generell iwwert d'Filiatiounsgesetz. De Rapporteur huet dat nach eng Kéier richtegerweis ënnerstrach: Den éischte Jet vun deem Filiatiounsgesetz stammt vun 2013 nach vum ganz fréiere Justizminister François Biltgen. An deemools ass eigentlech schonn dat Filiatiounsgesetz op den Instanze-wee gesat ginn, well dat aktuell Filiatiounsgesetz, an deem mer nach ëmmer am Moment sinn, jo schonn deemools wierklech net méi appropriéiert war.

An ech wëll do just op ee Punkt opmierksam maachen, dee mech wierklech opreegt, an ech hunn dat och schonn oft genuch gesot, allerdéngs stoussen ech do ëmmer erëm op daf Ouere bei dëser Regierung an och scho bei där viregter, wat jo déi selwecht ass. Et geet nämlech ëm deen onënnegen Ënnerscheid, dee mir nach ëmmer an eisem Code civil maachen zwëschent natierlechen a legitimme Kanner.

Ech wëll elo wierklech nach eng Kéier en Appell och un eis Justizministesch maachen. Ech mengen, mir sinn eis an dësem Plenum alleguerten eens, datt esou en Ënnerscheid wierklech hautdesdaags iwwerhaupt kee Sënn méi mécht. An ech hunn och d'Impressioun, net nëmmen an der Europäescher Unioun gött et keen eenzeg Zivilgesetzbuch, dat nach esou en Ënnerscheid virgesäit, mee souguer a Länner, déi par ailleurs soss net zu deene modernsten a fortschrittlechste gehéieren, gött et esou een Ënnerscheid net méi. Mir hunn deen nach ëmmer!

Ech weess och elo, wat d'Ministesch mer äntwert: Datt de Staatsrot nach ëmmer un deem Avis do schreift an datt leider Gottes d'Majoritéit an d'Regierung net virukommen. Dir wësst awer och, Madamm Justizministesch, datt ech scho viru Joren - Joren! - eng Proposition de loi gemaach hunn a scho viru Jore gebieden hunn, datt mer solen deen Aspekt vun den natierlechen an de legitimme Kanner trenne vum ganze Rescht vun der Filiatioun, well ech jo wousst, datt dat Filiatiounsgesetz extreem komplex wier an dat ganz vill Zäit géif huelen, ier mer domadder derduerch wieren.

Ech hoffen, datt dann de Staatsrot vläicht elo a méi besënnlechen Zäiten am Januar, wann et dann hoffentlech vläicht och e bësselche méi roueg gött, endlech wäert säin Avis do ofginn, datt mer virukommen. An ech géif och, an ech maachen do en Appell och un de President vun der Commission de la Justice ..., datt wann deen Avis do ass, datt mer ganz schnell virukommen. Well ech mengen, mir brauchen eis wierklech net ze brette mat deem aktuelle Gesetz.

Dat gesot bréngen ech bien entendu den Accord zum aktuelle Projet. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Här Laurent Mosar. An da ginn ech d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Carole Hartmann (DP).**- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, virop dem Charles Margue e grouse Merci fir e ganz komplette Rapport, deen am Fong bal net misst komplettéiert ginn. Ech wëll awer nach e puer Saache soen an e puer Beispiller ginn.

Eisen Numm a grad eise Familljennumm ass Deel vun eiser privater, ëffentlecher an administrativer Identitéit. An trotzdeem kann et virkommen, dass eng Persoun de Wonsch huet, hiren Numm oder och hire Familljennumm ze änneren.

Am Kader vum Gesetz iwwert d'Lëtzebuerger Nationalitéit vun 2017 gouf scho virgesinn, dass eng Persoun, déi d'Lëtzebuerger Nationalitéit unhëlt, och hiren Numm zum Beispill dem Lëtzebuerger Gebrauch upassen oder och zum Beispill ee vun zwee Nimm ofleeë kann. Beim Gesetzestext vun haut de Moien orientéiere mer eis un deem Gesetz a maachen doraus den Droit commun, fir säin Numm a Virnumm kënnen ze änneren.

E puer Beispiller: Esou kann elo och e Lëtzebuerger zum Beispill vum Marie-Louise zum Malou ginn, d'Reiefolleg vu senge Virnimm oder Nimm änneren, aus engem duebele Familljennumm een eenzelne maache loossen. Mat dësem Text kann awer och, an dat ass och wichteg, e Refugié - de Rapporteur hat et gesot -, deen op Lëtzebuerg komm ass, säin Numm de lokale Gebräich upassen, fir sech esou notament besser kënnen ze integréieren.

Onofhängeg vun de Cas de figure, déi explizitt am Text virgesi goufen, kann een awer och exceptionnel Grënn hunn, fir säin Numm oder Virnumm ofzeänneren. Och hei zwee Beispiller: Eng Persoun, déi aus familiär schwierige Verhältnisser kënnt, ka sech duerch eng Ännerung vun hirem Numm a Familljennumm vun der Famill wëllen distanzéieren. Et kann een awer och en Numm hunn, deen eng negativ Konnotatioun huet, zum Beispill wann den Numm een ass, deen och e Kriminellen dréit, den notoirement connu ass.

Eng aner exceptionnel Circonstance kann duerch - dat ass schonn an dat ass och wichteg - e Gesetz vum 10. August 2018 a Relatioun mat der Modifikatioun vum Geschlecht vun enger Persoun gereegelt ginn. Deemools goung et drëm, Mënschen, déi sech net mat hirem Geschlecht an hirem Numm identifizéiere kënnen, d'Chance ze bidden, béides ze änneren an am Sënn vun der Selbstbestëmmung déi fir si eegen Identitéit zum Ausdrock ze bréngen.

Här President, d'Ännerung vum Numm gött am Prinzip och op den Numm vun de mannejäree Kanner ugewannt. Do gesäit den Text awer richtegerweis vir, dass e concernéiert Kand ab sengem zwoelfte Liewensjoer säin Accord zu dëser Ofännerung muss ginn.

Wann et elo ëm den Numm vun engem Mannejäree geet, muss am Prinzip d'Demande vun den Elteren oder vum Tuteur vum Kand gemaach ginn. An der Justizkommissioun hat ech opgeworf, dass e Kand awer och onofhängeg vu sengen Elteren, also wa si dat net wëilten, eng Méiglechkeet misst hunn, fir eng Nummännerung kënnen unzefroen. Et ass nämlech wichteg, dass och dem Kand säi Wuel an dem Kand säi Wonsch beuecht kënne ginn. Deem ass Rechnung gedroe ginn, andeems de Projet elo virgesäit, dass e Mineur ab sengem zwoelfte Liewensjoer, och wa seng Elteren dat net wëilten, eng Autorisatioun beim Juge aux affaires familiales ka froen, fir d'Demande, säin Numm ze änneren, selwer kënnen ze stellen.

Kolleeginnen a Kolleegen, Familljesituatiounen, wéi mer se haut kennen, hunn iwwert d'Zäit e Wandel erlieft. Mat dësem Projet gi mer de munchmol dach komplexe Situatiounen am Liewe vun de Mënschen zukünfteg méi gerecht.

Als DP freeë mir eis iwwert dës oppen a méi modernen Approche zu dësem Sujet. An deem Sënn kann ech heimadder gären den Accord vun eiser Fraktioun ginn an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Madamm Hartmann. An da ginn ech d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Cécile Hemmen. Madamm Hemmen, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Cécile Hemmen (LSAP).**- Merci, Här President. Ech hat mer e puer Notten gemaach. Déi éischt ass natierlech déi, dass ech dem Här Charles Margue onbedéngt wëll Merci soe fir säi ganz detailléierte Rapport. Merci der Madamm Hartmann fir déi Beispiller, déi si ginn huet, well, wéi et och scho richteg gesot gi war, et ass e Projet, iwwert deen och vill an der Kommissioun diskutéiert gouf a wou et natierlech och mat ville Beispiller héich hiergaangen ass, fir ze justifiéieren, dass dëst Gesetz och wichteg ass.

Dëse Projet de loi schreift sech, wéi gesot, an an de Kontext vun enger moderner Gesellschaft, an där ee sech fir eng Stärkung vun de Rechter vun all Resident asetzt. All Resident muss effektiv d'Recht hunn, sech vollkomme mat sengem Numm ze identifizéieren an och domadden zefridden ze sinn. Dat net kënnen ze maachen, muss eng ganz schwéier Situatioun sinn. An där Situatiounen ginn et der vill. A well esou Situatiounen Realitéit sinn an och e reelle Besoin besteet, läit et eis als LSAP wierklech um Häerz, eng Léisung hefir kënnen ze presentéieren an déi dann och kënnen ze applizéieren. An

deem Sënn war et eng onvermeidlech Aktualiséierung vun eise legale Basen, fir e Changement vum Numm oder vum Virnumm iwwert dëse Wee ze erméiglechen.

Dëse Projet de loi erméiglecht et deemno all Resident, säi Recht geltend ze maachen an e Changement vum Numm oder Virnumm unzefroen. Heimat presentéiere mer ganz evident ee Schrëtt an d'Richtung vun enger moderner Denkweis. Mir sinn houvreg, dass et de Leit a schwierige Situatiounen iwwert dëse Wee méiglech ass, e Sprangbriet erëm an e souzesoen normaalt Liewen ze fannen.

Ausserdeem war et eis och wichteg a mir begrëissen, dass d'Kanner net vergiess ginn heiranner. Och Kanner kënnen a ganz schwierige Situatiounen iwwert dëse Wee vun engem Changement vum Numm déi Distanz zu hiren Eltere kréien, déi hinnen de Wee ganz schwéier gemaach huet. A Beispiller hefir goufen der wierklech ganz vill zitéiert an der Kommissioun, wéi ech et d'éinescht scho gesot hunn.

Et ass virgesinn, dass et net nëmmen de Kanner méiglech ass, déi 18 Joer hunn, mee och scho Kanner, déi 12 Joer hunn, natierlech ënnert de Konditiounen. Si kënnen selwer eng Requête de changement beim Familljerichter areechen.

Zu gudder Lescht ass et eis als LSAP och wichteg, dass déi heite Prozedur gratis ass. Esou ginn de Betreffene keng finanziell Steng an de Wee geluecht.

Här President, ech hunn et scho gesot: Dëse Projet de loi proposéiert eng Léisung fir e reelle gesellschaftleche Besoin. An aus deene Grënn war et fir eis vun Ufank u ganz kloer, dass dëse Projet de loi vum Changement du nom et des prénoms e wichtige Schrëtt fir eng verstärkten Identifizierung vu jiddwengem ass. An dofir kann ech nëmmen den Accord vun der LSAP-Fraktioun fir dëse Projet ginn. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Madamm Hemmen. An da ginn ech direkt d'Wuert weider un den honorabelen Här Roy Reding. Här Reding, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Roy Reding (ADR).**- Jo, villmools merci, Här President. Ech wollt eigentlech net zu dësem Projet schwätzen, mee nodeem ech elo d'Riede vun de Virriednerinnen héieren hunn, muss ech awer e puer Saache richtstellen.

D'Nationalitéitsgesetz ass den Ustouss fir dës Reform. Mir maachen net aus engem Spezialgesetz den Droit commun, mee mir profitéiere vun dësem Ustouss, fir den Droit commun, deen et scho laang gouf, ze reforméieren a virun allem ze vereinfachen, wat eng gutt Saach ass.

Säin Numm konnt een hei am Land als Lëtzebuerger nach ëmmer änneren. Et war just e ganz komplizéierte Wee. Et huet ee missen eng motivéiert Demande maachen un de Justizminister, deen huet den Avis gefrot vum Procureur général. Den Avis vum Conseil d'État huet misse gefrot ginn. De Gouvernement en conseil huet missen deliberéieren. Dann huet de Grand-Duc en Arrêté ënnerschriwwen, deen ass publizéiert ginn an da konnten, wann ech mech gutt kann erënneren, während dräi Méint Leit Asproch erhiewen. E schreckleche Wee an ech si frou, mir als ADR si frou, datt deen elo hei vereinfacht gött. Mee et ass net esou, wéi wann hei d'Ee nei erfiont gi wier. Et gött vereinfacht an dat ass gutt esou.

An da muss ech dem Cécile Hemmen awer vehement widersprieche, wann et seet: „All Resident muss mat sengem Numm zefridde sinn.“ Neen, et geet hei net ëm Lifestyle. Neen, ech gi gebuer mat engem Numm an dat ass mäin Numm. An och an Zukunft brauch ech schwéierwiegend Grënn, eng gutt Argumentatioun, firwat datt ech mäin Numm wëll änneren. Déi gött et, déi gött et.

An der Zäit hunn Officier-de-l'état-civilen zu Lëtzebuerg zum Beispill sech geweigert, amerikanesch Nimm anzeschreiwen.

(*Interruption*)

Mäin Numm ass Roy.

■ **Une voix.**- Roy, voilà.

■ **M. Roy Reding (ADR).**- Ech sinn awer ageschriwwen ginn als Raoul. A fir datt ech hei haut ka schwätzen als Roy, hunn ech déi ganz Prozedur elo missen duerchmaachen. Also et gött Fäll, wou et e gudder Grond gött, säin Numm ze änneren. Mee et ass net eng Fro vu Lifestyle.

Dir erënnert lech u „Friends“, wou eent vun de Mee dercher säin Numm ännere léisst an dann heescht et Prinzessin Consuela Banana Hammock. Dat wäert et hei am Land net ginn. An dat ass gutt esou. An erzielt de Leit net, et wier Lifestyle an et wier eng Fro vun Zefriddenheet. Et ass eng Fro vun engem gudden, kloeren, novollzéibare Grond.

Ech soen lech Merci.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Här - Roy! - Reding.

(*Hilarité*)

An da ginn ech d'Wuert weider un dee leschten ageschriwwene Riedner, den honorabelen Här Marc Goergen.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Merci, Här President. Merci dem Charles Margue fir dee gudden mëndlechen a schrëftleche Rapport. Och d'Piraten wäerten hiren Accord zu dësem Gesetz ginn. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci, Här Goergen. D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Justizministesch Sam Tanson.

Prise de position du Gouvernement

■ **Mme Sam Tanson, *Ministre de la Justice.***- Jo, merci, Här President. Fir d'éischt emol villmools merci, Här Rapporteur, fir dee ganz detailléierten a gudden Rapport. Ech ënnersträichen effektiv nach eng Kéier, dass et hei virun allem drëms geet, eng Vereinfachung duerstellen, net nëmme fir de Bierger, mee och fir d'Servicer vum Ministère, fir de Conseil d'État an och fir de Parquet, déi jo ganz vill där Avisen awer mussen ofginn. An ech begrëissen natierlech déi allgemeng Zoustëmmung. Och merci fir déi ganz gutt Diskussiounen an der Kommissioun an och déi Propositionen, déi nach erakomm sinn, déi mer iwwerholl hunn.

Ech wollt awer ee Wuert soen zum Dossier Filiatioun. Ech maache mer d'Saach net gär einfach, dass ech op anerer elo hei verweisen, mee e Fakt ass, dass an der Chamberskommissioun ganz laang an all zesummen - viru menger Zäit, dat war nach ënnert dem Félix Braz - Amendementer zum Projet de loi Filiatioun ausgeschafft goufen. Dat heescht, dat sinn Amendements parlementaires gewiescht, wou ech och weess, dass Der ganz vill Energie an Zäit an Diskussioun a Recherche a Reflexioun mat erabruucht hutt.

Déi Amendementer, déi sinn elo ..., zënter 2017 leie se beim Staatsrot effektiv. An ech hu scho méi wéi eng Kéier d'Diskussioun och gehat a gesicht mat dem Staatsrot, fir drop opmierksam ze maachen, dass mer hei deen Text brauchen. An do geet et net just ëm déi Problematik, déi Dir ugeschwat hutt, déi ganz wichteg ass, déi mer onbedéngt mussen aus der Welt schafen, mee d'Filiatioun ass e Ganz.

Déi Texter, déi mer haut hunn, déi sinn einfach net méi ugepasst dorun, wéi mer zesummeliwwen, wéi mer Kanner matenee kréien. An dat heescht, mir mussen dat de fond en comble upassen. An et huet kee Wäert, do eng Fléckaarbecht ze maachen a punktuell Elementer erauszehuelen. Mir mussen de ganze Kontext reegelen.

Ech weess awer, dass de Staatsrot um Text schafft. Ech hunn dat op alle Fall gesot kritt. Ech war och nach am Hierscht, mengen ech, war dat, ware mer beim Staatsrot, fir se och nach eng Kéier dorobber opmierksam ze maachen. Si wëssen dat. Mee Dir wësst och ganz gutt heibannen, well Dir d'Aarbecht herno hei hutt, dass extreem vill virläit, dass ganz déck Dossieren och am Moment beim Staatsrot gekuckt ginn, wou mer och Delaien hu vun Direktiven zum Beispill.

Duerfir verstinn ech, dass et esou laang gedauert huet. Mee ech sinn awer gudder Déng, dass mer deen Avis d'nächst Joer kréien, an ech sinn och ganz mat lech, dass mer dann esou séier wéi méiglech sollen d'Aarbechten erëm an der Kommissioun ufänken, dass mer eis hei kënnen en zäitgemässe Filiatiounskader ginn, esou wéi mer eis dat elo haut gi mat dem Changement de nom. An ech soen lech Merci fir déi gutt Aarbecht.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools der Madamm Justizministesch. Parole après ministre fir den Här Laurent Mosar.

■ **M. Laurent Mosar (CSV).**- Jo, merci der Madamm Justizministesch. Ech wëll awer hei preziséieren: Ech hunn à aucun moment gesot, et wier just dee wichtige Punkt an deem Projet. Ech hu gesot, déi ganz Filiatioun ass absolutt reformbedürftig.

Dat, wat ech awer nach eng Kéier wollt preziséieren: Dee Punkt zu deem Ënnerscheid zwëschent natierlechen a legitimme Kanner huet eis international Kriticken abruucht scho viru Joren. Dat heescht, mir sinn iwwerhaupt do net méi konform op deem Punkt. Dat ass déi Suerg, déi mir hunn. An duerfir hu mir och insistéiert, datt een onbedéngt, wann et net méiglech ass, dat am generelle Kontext vun der Filiatioun ze maachen, datt een et dann hei misst maachen, well ech ka mer och elo virstellen ... Mir kréien elo oder mir hunn en neie President vum ORK. Dat gött systematesch vun deene kritiséiert an dat ka jo awer net méi sinn, elo gi mer an d'Joer 2021, datt herno nach natierlech a legitimm Kanner hei an deem Land sinn.

An duerfir nach eng Kéier den Appell, et geet hei awer ëm méi wéi ëm en Detail, Madamm Justizminister.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Här Mosar. An ech ginn d'Wuert zrëck un d'Madamm Justizministesch.

■ **Mme Sam Tanson, *Ministre de la Justice.***- Här Mosar, ech deelen dat. Mee dat ass awer net deen eenzege Punkt.

■ **M. Laurent Mosar (CSV)**.- Hunn ech net gesot, Madamm Minister.

■ **Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice**.- Majo, an duerfir, mir kënnen all Punkt eenzel eraushuelen, mee da si mer net weiderkomm. Well dann hu mer herno e Fläckenteppech, wou mer da mussen nobesseren an deen net kohärent ass.

Mir hunn hei eng ganz Rëtsch Punkten, wou mer attackabel sinn, wou mer net konform sinn a wou mer och de Kanner mussen en adequate Kader bidden, wou Situatiounen sinn, déi et net gouf, wéi déi Texter geschriwwen goufen, déi haut net uerdentlech gereegelt sinn voire guer net gereegelt sinn.

An ech hätt gär, dass mer déi ganz Filiatioun kohärent zesumme reegelen. An ech sinn awer guder Dëng, dass Institutiounen esou gutt kënnen fonctionéieren, dass mer deen Text d'nächst Joer kënnen erëm an Ugrëff huelen.

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Merci villmools der Madamm Tanson. D'Diskussioun ass domadder ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6568B. Den Text steet am Document parlementaire 6568B⁹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6568B et dis-pense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un.

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dann dësse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm (par M. Marc Lies), Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch (par M. Aly Kaes), MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen);

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler);

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsche et M. Charles Margue;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding;

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

6. Motion de Mme Martine Hansen relative à l'interdiction de la consommation de boissons alcoolisées sur la voie publique jusqu'au 15 janvier 2021 inclus

(Motion déposée au cours de cette séance publique - à consulter en page 350 de ce compte rendu)

Da kéime mer zur Diskussioun respektiv zum Vott vun där Motioun, déi d'Madamm Hansen am Ufank vun der Sitzung ofginn huet a wou et drëm geet, fir d'Consummatioun vun Alkohol am öffentleche Raum ze verbidden. Wie wëllt nach zu dëser Motioun Stellung huelen? Madamm Justizministesch.

(Brouhaha)

Prise de position du Gouvernement

■ **Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice**.- Ech kann natierlech eppes derzou soen, well ech absolutt déi Aschtzung deelen, déi hei an där Motioun steet. Ech si gëschter Owend och vun engem Ministère an deen anere gaangen an do hate sech Dealer vun der Stad zu engem Open-Air-Café entwéckelt. Ech mengen net, dass dat d'Intentioun vum Legislatuer war mat dem Text, deen en Dënschdeg verlängert gouf, fir esou Situatiounen ze erlaben.

Duerfir fannen ech - dat ass meng Meinung an d'Meenung och vun der Regierung, ech hat virdrun och mam Här Bettel geschwat -, dass dat doten eng

gutt Propos ass, mee et ass natierlech un der Chamber, ze kucken, wéi se mat der Motioun ëmginn.

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Duerfir géif ech direkt d'Wuert weiderginn un den Här Gilles Baum.

Discussion générale

■ **M. Gilles Baum (DP)**.- Merci fir d'Wuert, Här President. Dat, wat d'Madamm Hansen eis hei geschil-dert huet, ass eis alleguerten opgefall, wéi mer no der Sëtzung an de Parking gaange sinn. Et ass am Fong iwwerhaupt net dat, wat mer zu dësem Moment wëllen. An et ass och net dat, wat mer brauchen. Mir hunn och nach Fotoe geschéckt kritt vun de Galerien, do, wou mer doduerch ginn tëschent de Butteker. Et ass eng Mesure, déi an Däitschland mëttlerweil och geholl gëtt. A Bayern zum Beispill ass den Ausschank vun Alkohol öffent-lech verbueden.

An ech géif menger Partei proposéieren, déi Motioun hei matzedroen.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Merci villmools, Här Gilles Baum. Dann hat den Här Sven Clement d'Wuert gefrot.

■ **M. Sven Clement (Piraten)**.- Merci, Här President. D'Motioun ass op den éischte Bléck immens sym-pathesch an et gëtt iwwert d'Consummatioun vun Alkohol geschwat. Ech denken, de Gilles Baum huet et elo grad richtig gesot, mir missten éischter den Ausschank vun Alkohol verbidden, wéi datt mer d'Consummatioun vun Alkohol verbidden. Dat vläicht als Ureegung, well ech stelle mer awer e puer ganz konkreet Froen, wéi dat soll fonctionéieren.

Wéi kontrolléiert e Polizist dann, ob do een Alkohol drénkt oder e Glas mat eppes Netalkoholeschem? Richt en drun? Schmaacht en et? Ech kann lech et éierlech gesot net soen, wéi dat dote soll um Ter-rain enforcéiert ginn. D'Intentioun vun der CSV hei ass, fir et méi einfach ze maache fir d'Police, d'Gesetz duerchzesetzen. Ech erënnere drun: Am Gesetz, dat mer en Dënschdeg gestëmmt hunn - also Dir hutt et gestëmmt, well mir hunn dergéint gestëmmt -, steet dran: « à partir de quatre person-nes jusqu'à dix personnes » bei de Rassemblemen-ter, Artikel 4 (4), muss een eng Mask an zwee Meter Distanz hunn. Dat ass Kontroll: Wa véier Leit zesummen am öffentleche Raum stinn, kann d'Police déi direkt verbaliséieren, wa se net zwee Meter anhalen an eng Mask unhunn!

Vu datt ee kee Glüwäin drénke kann, wann een eng Mask unhuet, ass dat heiten de facto scho verbalis-abel. Dat heescht, amplaz datt mer hei e Waasser-kapp dropsetzen, wou d'Police elo nach muss kon-trolléieren, ob et Alkohol ass, wat do dran ass, oder ob et en net alkoholesche Glüwäin ass, hätte mer vläicht besser, mir géifen den Ausschank vun Alko-hol verbidden. Dat kënnen mer vill méi konkreet ree-gelen. Dat kann ee vill méi konkreet dann och de Commerçantë verbidden. An da sollte mer dat Ge-setz enforcéieren.

Et ass jo schéin a gutt, datt mir hei eng Motioun elo wëlle stëmmen, datt Alkoholkonsum am öffentle-che Raum soll verbuede ginn, mee et wär vill méi einfach, wann all déi Leit, déi do um Knuedler ... - a mir hu se alleguete gesinn, ech ginn lech absolutt Recht -, wann d'Police déi anstatt fortzejoen, wéi mer rapportéiert gouf, se géif verbaliséieren, well dat ass de grouse Problem. Mir verbidden elo vläicht hei eppes Neies an da seet d'Police herno: „Ma et ass vläicht awer ze vill Aarbecht, fir dat doten ze enforcéieren. Mir gi just op d'Plaz, mir suergen duerfir, datt d'Leit sech erëm e bësse verstreeën.“ A 15 Minutten drop stinn d'Leit erëm genau d'nämmelecht do, well se net verbaliséiert goufen.

Mir hunn am Gesetz ..., Dir hutt am Gesetz gestëmmt, datt et en Avertissement taxé vun 145 Euro gëtt, wann een zu méi wéi dräi Leit ouni Mask an zwee Meter Ofstand am öffentleche Raum zesummesteet, ma dann enforcéiert dat Gesetz, suergt duerfir, datt d'Police d'Moyene kritt, fir et ze enforcéieren, a maacht hei keng Symbolpolitik!

Fir eis wär et méi sënnavoll, de Contrôle an den Enforcement mat den Avertissement-taxéen ze ren-forcéieren, dat, andeem mer et eventuell opmaachen, fir déi och duerch Bannhider, Agent-municipallen a Gott weess, wien nach hei am Staat capabel wär, fir Protokoller ze verdeelen, ... Dat hätt en direkten Im-pakt.

Fir mech: Just Alkoholkonsum ze verbidden an d'Vente weiderlafen ze loossen, wär e bëssen ze kuerz geduecht. Deementspriedend wäerte mir eis bei där Motioun hei enthalen.

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Merci villmools, Här Clement. Déi nächst Wuertmeldung ass déi vum honorablen Här Fernand Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR)**.- Jo, Här President, villmools merci an och merci un d'CSV, datt si eis deen Text hei presentéiert huet.

Ech wëlt vläicht ufänke mat enger Bemierkung, Här President. Ech mengen, an der Chamber sollten

d'Deputéierte sech kënnen prononcéieren, ier d'Re-gierung sech prononcéiert.

Mee dat gesot wëilt ech awer véier Kommentare maachen zu deem Text, deen d'CSV eis virleet. Ech mengen, wann een esou en Text kritt, da kucke mir weinstens bei der ADR also déi véier Krittären: Wéi ass d'Philosophie? Si mer prinzipiell der Meinung, datt dat doten eventuell hei seng Plaz huet? Zwee-tens: Sinn déi virgeschloe Mesuren effikass? Drët-tens: Si se pertinent? A véiertens: Si se legal?

Deen éischte Punkt ass: Jo, et geet ëm d'öffentlech Sphär an net ëm d'Privatsphär hei. Et ass „sur la voie publique“. Mir kéinten also hei effektiv legisla-tiv Moosnamen huelen oder d'Regierung kéint eis Saache proposéieren, fir am öffentleche Raum eng nei Moosnam ze huelen. An deem Sënn ass dat heiten diskutabel.

Dat Zweet ass: Ass et effikass? Do huet den Här Clement elo scho gesot, et ass praktesch net ze kontrolléieren. Där Meinung si mir och. A virun allem och, et ass erëm eng Moosnam, déi d'sozial Akzeptanz vun de Covidgesetzer weider a Fro stellt. Och dat muss ee kucken. Jee gréisser den Drock ass, desto gréisser ass de Risiko, an dat gesi mer relativ massiv, datt d'Leit sech där Saach entzéien. Also mir mussen schonn oppassen, datt mer och an eise legislativen Akten oppassen, datt mer net op e Punkt kommen, wou wierklech de Widerstand der-geint esou grouss gëtt, datt mer d'Zil net méi erreechen.

Ass déi Moosnam pertinent? Éischtens kann ee sech jo froen, firwat just „boissons alcoolisées“, wann een eppes anescht drénkt an zesummesteet, dann ass jo de Risiko u sech genee deen näm-mlechten, wann ee vun Infektioun schwätzt. Dat heescht, dann hätt ee misse soen entweder den Ausschank, wéi och den Här Clement et gesot huet, oder „toute consommation de boissons en groupe“ oder wat och ëmmer, well et steet jo och net hei, wivill Leit. Wann ech mech elo theoretesch eleng viru mäin Haus stellen an do e Glas Béier drénken, mutterseelenallein, da si mer an der Situatioun vun deem, deen nuets eleng mam Hond spadséiere geet; dat däerf en och net aus iergendwelleche Grënn. Da misst ee weinstens präziséieren, aus wéi enge Grënn, mee am Abléck gëtt et hei iwwerhaupt keng Beschreiwung. Also ech géif mech hei strof-bar maachen, wann ech mech viru meng Hausdier stellen an e Glas Béier drénken. Dat ass jo wuel net sënnavoll.

Da muss een och kucken, wéi ass et dann ..., wéi mer hei confrontéiert ware mat dem Horeca, datt dee Secteur zougemaach ginn ass, hu mir als ADR gesot: „Mir wëllen dat net aus enger ganzer Rei Grënn. Dat sinn och ekonomesch Grënn, mee virun allem och epidemiologesch hu mer keng Beweiser, mir hunn dee Cluster net ...“ D'Regierung ass eis haut nach d'Erklärung schëlleg, firwat ausgerechent do. Firwat ass et dann hei? Hu mer iergendee Beweis, datt wann zwee oder dräi Leit zesummen op enger Plaz stinn eppes ze drénken, hu mer do iergendee wëssenschaftlechen Noweis, datt dat elo eng extra Geför wär? Ech mengen net, datt mer deen hunn. Dat kann een Androck sinn, deen een huet. Dat kann effektiv e Risiko sinn, dat ass sécher, mee mir wëssen elo awer net, datt do e grouse Cluster wär.

Et muss een ëmmer d'Proportionalitéit kucken. Mir wëssen, mir hunn eng reell Diskussioun an de Schoulen, wou laang näischt gemaach gouf. Do sinn Dausende vu Leit concernéiert. Mir hunn d'Saach vum öffentlechen Transport: Dausende Leit concernéiert - et gëtt näischt gemaach oder net genuch. Mir hunn d'Saach vun de CIPAen, wou mer reell Problemer hunn. Dat heiten ass kee Problem an engem vergläichbaren Ausmooss.

An déi véiert Consideratioun, an dat ass fir e Parla-ment eng ganz wichteg: Ass et iwwerhaupt legal? Ech wonnere mech iwwert d'CSV, dat ass jo awer elo wierklech keng nei Partei a keng kleng Partei, déi elo nach net genuch Erfahrung hätt. Mee wéi kann eng CSV heihinner kommen an eng Motioun vum Parlament huelen: « invite le Gouvernement à interdire ». D'Regierung huet iwwerhaupt näischt hei ze verbidden, mir maachen dat, als Chamber! D'Regierung kann eng Meinung hunn an déi maa-che mer dann oder maache se net - hoffentlech net. Mee op jidde Fall, mir géifen dach keen Text mat-stëmme vun enger Partei, déi seet « invite le Gou-vernement à interdire ».

■ **M. Roy Reding (ADR)**.- Très bien!

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR)**.- A wéi engem Regimm si mer dann?

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Merci villmools, Här Kartheiser. Dann huet den Här Marc Baum d'Wuert gefrot.

■ **M. Marc Baum (déi Lénk)**.- Merci, Här President. Änlech wéi meng zwee Virriedner hu mir awer och gréisser Problemer mat dëser Motioun. Mir hunn de leschten Donneschden no der Chamberssëtzung effektiv alleguer déi Biller gesinn an der Stad Lëtze-

buerg um Knuedler virun der Stater Gemeng, wou et „Glüwäin to go“ ginn ass a wou dann Ausschank war vun - dat war dann en alkoholiséiert Getränk - Glüwäin a wou effektiv Kluddere vu Leit openees-toungen. Dat géilt et ze verhënnere. An dat ver-stinn ech och. Mee dat, wat d'Motioun hei freet, ass awer eppes anescht, nämlech generaliséierten Al-koholkonsumverbot op der öffentlecher Strooss.

Den Här Clement huet ganz zu Recht gesot, wa mer wëllen dergéint virgoen, datt esou Kludderen ent-stinn, wou ech komplett averstane si mat der Finali-téit, mee da mussen mer den Ausschank vun alko-holesche Getränker verbidden. Dat ass de Wee.

Well wat maache mer da mat deene Leit, déi keen Daach iwwert dem Kapp hunn? Wat maache mer mat de Strummerten? Déi sinn dann d'office krimi-naliséiert, zumindest deen Deel vun deenen, déi Al-kohol consomméieren.

An den Här Kartheiser huet och op eppes opmierk-sam gemaach, wat mir awer och e bësse vun der Form hir opstéisst. Wa mir dat hei, wann Dir dat wëilt maachen, da misst een eng Gesetzesänne-rung maachen. Or si mir Legislatuer, mir, d'Cham-ber. Et misst eng Resoluitioun sinn a misst den Op-trag sinn un d'Chamberskommissioun, fir ze soen, kommt, mir änneren d'Gesetz op deem doten an deem dote Punkt. Et misst net en Optrag sinn un d'Regierung. En plus, wou et bis de 15. Januar Gül-tegkeet sollt hunn, misst et eng Gesetzesännerung sinn, et misst en Amendement sinn, an deem Fall éischer eng Proposition de loi wéi eng Motioun.

An e leschte Gedanken derzou. Ech mengen och, datt d'Covidkris dee gréisste Sécherheetsrisiko ass, dee mer am Moment zu Lëtzebuerg hunn. A wéi ech um Knuedler war um Wee fir bei de Parking, hunn ech gesinn, datt zwee Sécherheetsbeamte vun der Stad Lëtzebuerg do laanschtgetrëppelt si mat hirem Mupp. Ech hu gefrot, wéi si dat da ge-sinn, a si hunn direkt gesot: „Dat do ass net eisen Aufgabeberäich, dorëms këmmere mer eis net. Domat hu mer näischt ze dinn.“ Also ech soe mer, wann Der schonn d'Sécherheet a Sécherheetsme-suré privatiséiert, da kéint Der vläicht och déi aset-zen op deene Punkten, wou se wierklech gebraucht ginn, nämlech fir ze kucken, d'Fluxe vu Leit inner-halb vun der Stad Lëtzebuerg e bëssen ze organi-séieren, mat Leit ze schwätzen, op Leit duerzegoen a genau déi dote Situatiounen ze verhënnere.

Här President, mir kënnen dës Motioun net mat-stëmmen. Tout au plus kéinte mer soen, kommt, mir huele se an d'Kommissioun, well do gehéiert se eigentlech hin, amplaz der Regierung e Blan-koscheck auszustellen. An ech mengen, datt dat, wat gefrot gëtt, laanscht dat erlaanschtgeet, wat e berechtigt Zil ass, nämlech Kludderen ze verhënn-eren. Ech mengen, et misst anescht organiséiert ginn, wéi dat hei proposéiert gëtt.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président**.- Merci villmools, Här Marc Baum. Ech ginn d'Wuert un den Auteur vun der Motioun. Madamm Martine Hansen, wanne-chgelift.

■ **Mme Martine Hansen (CSV), auteure**.- Merci, Här President. Eis geet et drëm, datt hei wierklech ee kloert Zeeche gesat gëtt an datt gesot gëtt: Dat dote geet net! Mir sinn de Moment an enger Situa-tioun, wou mer wierklech extreem héich Zuelen hunn, an da kënnen mer net no baussen u sech soen: „Ben, dat do ass alles erlaabt! Drénkt roueg Äre Glüwäin, wéi wa Chrëschtmaart wär, mee et sti keng Buden do!“

Also ech mengen, datt hei muss e kloert Zeeche gesat ginn: „Dat doten ass schlecht, dat do akzep-téiere mer net!“ An duerfir hu mer déi Motioun era-bruecht. Datt mer Alkohol drageschriwwen hunn ..., ech mengen, et wäert keng Limonadsparty ginn. Ech mengen, wann ee just Limonad kritt, da sti keng 20, 30, 40, 50 Leit do beieneen. A wa keng 20, 30, 40, 50 Leit beieneestinn, da brauch och kee kontrolléieren ze goen. Dat ass jo net de Problem.

De Problem ass eebe beim Alkohol, well dat d'Ge-sellegkeet, dat, mengen ech, weess jiddweree vun eis, well dat d'Gesellegkeet u sech e bësse fërdert. An duerfir besteet wéi gesot beim Kaffi oder bei der Limonad kee Problem. Mir hunn och ..., wa mer den Ausschank verbidden, da kréie mer e Problem egal wéi beim Takeaway. A well mer jo net wëssen, wat d'Regierung decidéiert, ob déi Commercen elo zou-gemaach ginn an Zukunft oder net zougemaach ginn, weess ech et net. Duerfir hu mer gesot, mir wëlle gär, datt alles gemaach gëtt, datt den Alkoholkonsum am öffentleche Raum, déi Kludde-ren, datt déi verhënnert ginn.

Et kann een nämlech och nach ëmmer - an ech krut gëschter SMSen - an de Supermarché goen a sech do seng Fläsch kafe goen an se dann zu 4, 5, 6, 7, 8 an esou virun drénken. Dat heescht, och do, wa mer den Ausschank hei vum Glüwäin just géife verbid-den, da wär dat och nach ëmmer eng Méiglechkeet. Dat heescht, et ass net esou einfach, et ze reege-len. An duerfir, wéi gesot, wollte mer awer iwwert dës Motioun ofstëmme loossen, fir eeben e kloert Zeechen no baussen ze setzen a wann d'Gesetz